

Årsplan

for Vågønes musikk og friluftsbarnehage AS

Vågønes
BARNEHAGE

Lekende barn i naturen er framtidens voksne!
Og musikken har vi med - jeje! ☺

Innhold

1. INNLEDNING	3
2. FYSISK MILJØ / PRAKTISKE OPPLYSNINGER	4
3. PEDAGOGISK GRUNNSYN	7
4. VÅRT SYN PÅ LEK OG FRILUFTSLIV	8
5. VÅRT SYN PÅ MUSIKK I BARNEHAGEN	14
6. PEDAGOGISK UTVIKLINGS OG VURDERINGSARBEID	16
7. PEDAGOGISK DOKUMENTASJON	17
8. PERSONALSAMARBEID/MØTEVIRKSOMHET	18
9. FORELDRESAMARBEID	19
10. TILVENNING	23
11. DANNING	24
12. BARNES MEDVIRKNING	27
13. PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ	28
14. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER	29
15. DAGSRYTME OG UKEPLAN	36
16. BARNEHAGE - SKOLE	38
17. VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE	39
18. COVID 19 - PANDEMI	42
VEDLEGG: UTVIKLINGSPLAN, ÅRTIDSHJUL, TEMAPLAN	43

1. INNLEDNING

Alle barnehager er gjennom *Barnehageloven* pålagt å utarbeide en pedagogisk årsplan. Den skal bygge på *Lov om barnehage og Rammeplan for barnehagen* fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

«Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem». (§ 1 i *Lov om barnehager*)

Vågønes musikk og friluftsbarnehage reserverer seg mot lovens andre ledd i § 1. Med dette mener vi at oppdragelsen i barnehagen skal være fellesorientert. Barna kommer fra ulike hjemmemiljøer, og de verdier og normer det legges vekt på, og måten de formidles i barnehagen må kunne aksepteres av barnas hjem. Vi vil jobbe for å gi barna kjennskap til og utvikle toleranse for de religioner og kulturer som barna møter i sin hverdag. Religiøse livssynsspørsmål behandles på linje med andre spørsmål som barna er opptatte av. Vi ønsker ikke å ta avstand fra kristendommen og den kulturtradisjon den bygger på. I denne delen av oppdragelsen er vårt mål at barna skal utvikle og oppleve toleranse og omsorg for sine medmennesker uavhengig av hvilken religion eller kultur de hører til.

Årsplanen vår er et dokument for personalet som team. Den er også et utgangspunkt for samarbeidet med foreldrene. I tillegg til årsplanen utarbeider vi en årspalkalender som foreldre og foresatte får med hjem. Vi utarbeider detaljplaner underveis ut fra de forutsetninger og rammer vi har å forholde oss til. Vårt mål er at årsplanen skal gi god informasjon om vårt pedagogiske arbeide til eierne, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Vi ønsker lykke til med lesingen!

2. FYSISK MILJØ OG PRAKTISKE OPPLYSNINGER

Vågønes musikk og friluftsbarnehage, kalt Vågønes barnehage A/S, startet sin drift 21.02 1992. Den startet som 1-avdelings barnehage med 18 plasser, søskengruppe. I 2005 ble det bygget på barnehagen slik at den fikk to avdelinger, Lillestua og Storstua. I dag heter stueene Linerla og Lirypa. I tillegg til barnehagens hovedbygg har vi egen Utestue og to gapahuker som vi kaller Karstenstua og Petrastua. Disse er /på barnehagens inngjerdede uteområde. Vi har også et ekstra inngjerdet uteområde rett ved barnehagen (30 meter). Dette er Vågønes Árran. Árran betyr bål plass på samisk. Her har vi stort lekeområde i skogen, med bål plass og Nordlyslavvoen. Nordlyslavvoen er et bygg av tre hvor det legges til rette for rolige aktiviteter og er en fin plass for lek, undring og hvile. I Árran og Nordlyslavvoen er den samiske kulturen synlig. Områdene blir flittig brukt gjennom hele året. Vi har også satt opp en gamme i Árran. Den er laget av lerret tilpasset alle årstider.

Gammen har god tumleplass og brukes til måltider, hvile og forskjellige aktiviteter. Den har vedovn slik at det blir godt og varmt når det er behov for det. Barnehagen ligger i et naturskjønt område med skog og mark som nærmeste lekeområder. Barnehagens beliggenhet er på området til Vågønes gård. Vi har pr. d.d. totalt 44 hele plasser i alderen 1-6 år fordelt på *Linerla og Lirypa*.

Fast bemanning:

Miriam S. Fagerli	daglig leder
Lise Engøy Hadland	pedagogiske leder
Øystein Gjønnes	pedagogisk leder
Marjo Hytønen	pedagogisk leder
Terje Rishaug	barnehagelærer
Ingrid Elisabeth Øvretun	barnehagelærer
Kristin F. Ellefsen	barnehagelærer
Andrej Stefanov	musikkpedagog / pedagogisk medarbeider
Morten Kvæl	pedagogisk medarbeider
Heidi Jensen	pedagogisk medarbeider
Ida Dahl	pedagogisk medarbeider

Martin Abelvik	pedagogisk medarbeider
Helene Venes	pedagogisk medarbeider
Alla Volkova	kokk
Ann-Elise Johansen	pedagogisk medarbeider
Kathrin Kawalle	pedagogisk medarbeider
Nadi Raoui	renholder
Jon-Magne Fagerli	vaktmester

I tillegg tar barnehagen imot hospitering fra Frem og Bodø voksenopplæring.

Barnehagens åpningstid: 07.15 - 16.30

Barnehagen følger i hovedsak skoleruta vedrørende planleggingsdager

Barnehagens planleggingsdager 2024: (disse dagene har barnehagen stengt.)

Torsdag 2.januar-2025 og tirsdag 22.april-2025.

Planleggingsuke høst 2025 11. 12.og 13.august.

Linerla har 19 barn i alderen 1-3 år

Derav 9 gutter og 10 jenter.

Lirypa har 25 barn i alderen 3-6 år

Derav 13 gutter og 12 jenter.

3. PEDAGOGISK GRUNNSYN

Barnehagens pedagogiske grunnsyn skal beskrive hvilket oppdragersyn barnehagen står for, hva vi legger vekt på i hverdagen.

- vi ønsker at hvert barn skal føle seg unikt, og at det skal bli sett og hørt.
- alle barn har ulike behov og vi ønsker derfor å behandle dem som en del av fellesskapet, men også individuelt. Vi ønsker å bidra til at barna utvikler trygghet og stolthet over egen person, men samtidig lærer å respektere hverandre og det at vi er forskjellige.
- i samsvar med barnas alder og modenhet, ønsker vi at de skal ha medvirkning på sin egen hverdag i barnehagen. Dette betyr ikke at barna skal bestemme alt, men de skal ha mulighet til å påvirke avgjørelser som tas.
- lek er en grunnleggende livs- og læringsform som barn uttrykker seg gjennom. Vi ønsker derfor at leken skal ha stor plass i barnehagedagen.

- vi ønsker at gjennom lek, glede og humor skal det utvikles gode vennskapsforhold i barnehagen.
- vi ønsker at barna skal lære å være en del av naturen, iaktta naturen, forstå sammenhengen i naturen, bli trygg på naturen som en god lekeplass.
- vi ønsker at musikk skal bli en del av hverdagen - både spontant og planlagt. Barna skal bli glad i musikken og oppleve at musikk i møte med hverandre blir til noe skapende. Vi er sammen om musikken.

4. VÅRT SYN PÅ FRILUFTSLIV

«Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.» (Barnehageloven § 1 formål, 2. ledd).

«Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser.» (Rammeplan s. 22).

I Vågønes musikk og friluftsbarnehage mener vi at den beste læringen skjer når barna selv får erfare og bruke mange sanser i naturen samtidig, Vår læringsarena er derfor naturen, samt nærmiljøet rundt barnehagen. Naturen gir barna et

utfordrende lekemiljø som er en forutsetning for normal bevegelsesutvikling, sansemotoriskutvikling og kognitiv utvikling. Vi ønsker at barna skal få en økt forståelse for samspillet mellom natur og mennesket, forståelse for samspillet i naturen og et ønske om å ta vare på naturen. Gjennom friluftsliv legger vi opp til uteaktiviteter som gir mestringsopplevelser som ikke kan oppleves inne. Vi bruker friluftsliv som en arena for vennskap og sosial utvikling. Naturen brukes som medspiller for gode opplevelser og et bedre sosialt miljø.

1-2 ÅRINGEN

- Barna skal utvikle respekt for naturen og miljøet, oppleve glede ved å utforske naturens mangfold.
- Barna skal kjenne på å være ute i all slags vær og bli kjent med alle årstider.
- Barna skal oppleve positive mestringsopplevelser i naturen ved og for eksempel klatre på stein og stubber, mestre været og bruke sine taktile sanser med naturens materialer.
- Være med på tur i barnehagens nærområde og begynnende kjennskap til bålet, sove ute og spise ute.
- Bruke Utestua, gapahukene, Nordlyslavvoen og gamma i hverdagen.
- Utvikle begrepsforståelse i naturen.
- Selvutvikling, bli kjent med kroppen.
- Gi rom for opplevelsen og la opplevelsen stå i sentrum.

VOKSENROLLEN

Rammeplanen er tydelig på hvordan vi som voksne skal legge til rette og organisere barnehagehverdagen. Vi skal legge til rette for gode opplevelser i naturen. Vi skal være støttende voksne som tar barna på alvor og ser barna slik at de får bruke sine evner og anlegg på en best mulig måte.

De voksnes holdninger, kroppsspråk og valg av ord og begreper er avgjørende for barnas opplevelse av friluftsliv og utelek. Vi voksne må vise engasjement og interesse for naturen og å være ute.

3-5 ÅRINGEN

- Barna skal oppleve glede ved å ferdes i naturen.
- Barna skal undre seg, eksperimentere og snakke om fenomener i naturen.
- Barna skal få kunnskap om landskapet, planter og dyr i nærmiljøet.
- Barna skal få erfaring med veksling i årstidene og med alle typer vær og vind.
- Barna skal få en begynnende forståelse for dyr og vekster og deres betydning for matproduksjon.

- Barna skal få erfaring med teknikk som kan brukes i leken og hverdagslivet. (For eksempel: Knivregler, trafiksikkerhet, skilek, jakt og fiske).

VOKSENROLLEN

Som voksne har vi et ansvar for å formidle kjærligheten til naturen, og være gode rollemodeller ovenfor barna. Vi skal legge til rette for aktiviteter og opplevelser i all slags vær, året rundt. Vi tar barnas nysgjerrighet på alvor og stimulerer dem til å bli oppmerksom på fenomener i naturen og undre seg over dem. De voksnes holdninger, kroppsspråk og valg av ord og begreper er avgjørende for barnas opplevelse av friluftsliv og utelek. Vi voksne skal vise engasjement og interesse for naturen og å være ute.

SKOGENS RAMMEPLAN

- Felles opplevelser gir noe å snakke om.
- Gode bevegelsesvaner skapes av at barna får utfolde seg mest mulig i barnehagen.
- Fravær av "ferdige" leker. Naturen har overflod av leker, former og farger. For eksempel: Pinner blir til pil og bue, steiner blir til penger eller mat.

- Aktiviteter som omfatter hele rammeplanen hele dagen.
- Undring i naturen: "Hvordan kan en liten maur være så sterk?"
- Bruke naturen som arena for rollelek, og benytte seg av naturens kulisser.
- Sammen med barna tar vi bruk naturens trapp som beskriver hvordan man kan ta vare på sansene og være i ett med elementene i naturen.

LEK OG UTELEK

Jeg skulle ønske dagens barn

Lekte mer enn de gjør

For den som leker som liten

Får en rikdom inni seg

Som man kan øse av hele livet

Man bygger opp en varm, hyggelig verden inni seg

En verden som gir styrke om livet blir vanskelig

Et sted man kan ty til i motgang og sorg

Astrid Lindgren

«Barnehagen skal gi barn mulighet for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.» (Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, 2. ledd).

Leken skal ha en framtrødende plass i Vågønes musikk og friluftsbarnhage. Vi mener at den viktigste aktiviteten vi kan legge til rette for i barnehagen er **LEK**. Lek fremmer utvikling på alle områder og mulighet for vennskap på tvers av alder, språklig og kulturell ulikhet. Vi ønsker at dagene skal være preget av gode opplevelser, latter, glede, humor, sang og musikk. Leken bidrar til at barna får bearbeide opplevelser og utvikle tanker og forståelse. I Leken utløses barnas naturlige spontanitet, fantasi, kreativitet, nysgjerrighet og skapertrang. Venner og lekekamerater er vesentlig for barnas trivsel og meningsskaping i barnehagen, samtidig som det av og til kan være lov å trekke seg tilbake og leke for seg selv.

Hvordan legger vi til rette for lek i barnehagen:

- Legger til rette for allsidig og variert lek (hinderløype, haien kommer, gjemsel)
- Lek på tvers av stuen når pandemien tillater det
- Gir god tid til lek.
- De voksne deltar på barns lek på deres premisser.
- Vi lager referanse områder sammen med barna, de har regien.
- Være til stede veilede og avverge.

- Være gode rollemodeller selv som voksen.
- Støtte barna i deres utvikling av sosial kompetanse og konflikthåndtering
- Legge til rette for lek i små og store grupper, som igjen betyr at vi ser enkelt barna og hele gruppa

VÅRT SYN PÅ MUSIKK I BARNEHAGEN

Musikk har en sentral plass i Vågønes musikk og friluftsbarnehage. Vi bruker musikk aktivt i barnehagehverdagen, både i samlingsstunder og spontant. Rytme og lyd er grunnleggende elementer i barnas musikalske utvikling. Musikk og språk er nært forbundet med hverandre. Bruk av musikk, rim og regler gir en unik mulighet til å bygge opp barns språkkompetanse. Barn liker å bevege seg og lar seg lett rive med når vi tar fram musikken. Sammen med voksne får barna erfaring med ulike typer musikk, lærer sanger, sangleker, prøver ulike instrumenter og lager musikk selv. Gjennom disse erfaringene vil de ha et godt grunnlag for å kunne orientere seg i musikkens verden senere i livet.

Musikk har en viktig plass i barnas lek. Musikk gir inspirasjon til kreativ lek, dramatisering og kunstnerisk utfoldelse. Barna bearbejder inntrykkene de får gjennom musikk, noe som kommer til uttrykk i frileken. Eksempler på dette er spontansang, lyder og bevegelser.

Musikk bidrar til:

- Kulturformidling
- Tilhørighet i gruppen
- Styrker fellesskapsfølelsen
- Vise følelser
- Positivt selvbilde
- Mestringsfølelse
- Språkstimulering
- Meningsfylte øyeblikk
- Avspenning
- Læring
- Å lytte
- Å være publikum

I Vågønes musikk og friluftsbarnhage har vi ansatt musikkpedagog. Vi har mikrofon og forsterker som barna sammen med de voksne bruker. Barnehagen har mange forskjellige instrumenter som vi bruker i hverdagen.

VOKSENROLLEN

De voksne spiller en stor rolle for hvordan den musikalske barnekulturen får utvikle seg. De voksne må inspirere og invitere barna til å bli nysgjerrige og oppmerksomme på musikk. Musikk er med oss både i det planlagte og i det spontane i løpet av dagen, og vi bruker musikk inne og ute. De voksnes holdninger og engasjement til musikk kan bidra til at barna selv blir kreative, og at de skaper sine egne musiske uttrykk. Det er viktig å vise respekt for barnas personlighet og hjelpe dem til å bli trygge på seg selv og sin egen fantasi og skaperevne.

5. PEDAGOGISK UTVIKLINGS OG VURDERINGSARBEID

Alle barnehager, skoler og SFO er i regi av Bodø Kommune deltagende i dette prosjektet 2021-2025. Kompetanseløftet ble varslet i stortingsmeldingen «Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO i 2020.

Barnehagen benytter seg av TRAS, et skjema for tidlig registrering av språkutvikling. Skjemaet brukes som dokumentasjon, og som et arbeidsredskap for hvordan barnet utvikler seg i forhold til samspill, kommunikasjon, oppmerksomhet, språkforståelse, språklig bevissthet, uttale, ord produksjon og setningsproduksjon. Bodø Kommune har bestemt at skjemaet skal følge barnet i overgang til skolen.

6. PEDAGOGISK DOKUMENTASJON

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.»

«Barn har rett til vern om sin personlige integritet. Et etisk perspektiv skal derfor ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkeltbarn. Personopplysninger skal behandles i samsvar med personopplysningsloven.» (Rammeplanen s. 39)

Dokumentasjon er et verktøy vi bruker i barnehagen som gir grunnlag for refleksjon, læring og utvikling. Å benytte seg av pedagogisk dokumentasjon åpner opp for en reflekterende praksis blant de ansatte i barnehagen.

Barnehagen benytter seg av Kidplan, et digitalt verktøy hvor personalet registrer og dokumenter det som skjer i hverdagen, samt kommunikasjon med foreldre/foresatte. I Kidplan legges det ut ukeplaner, bilder og informasjon.

I noen tilfeller er dokumentasjon knyttet til enkeltbarn som kan brukes i samarbeid med andre hjelpeinstanser utenfor barnehagen. Dette skjer i samarbeid og forståelse med barnas forelder/foresatte. Denne type dokumentasjon er underlagt taushetsplikt.

7. PERSONALSAMARBEID OG MØTEVIRKSOMHET

Et godt personalsamarbeid er en forutsetning for et trygt miljø og gir grunnlag for et godt arbeid med barna. Et positivt samarbeid i personalgruppa er viktig for barnas trivsel, foreldrenes trygghet og stabilitet i personalgruppa. Vi jobber for å skape et miljø som gir: godt humør, ærlighet, inspirasjon og likeverdighet. Vi ønsker å støtte, beskytte og hjelpe hverandre. Vi snakker til hverandre, ikke om hverandre, og ønsker høy kvalitet på vårt arbeid. Barnehagen har jobbet aktivt med å få likevekt av menn og kvinner i personalgruppen.

- Det gjennomføres ett pedagogisk ledermøte hver andre uke.

- Det gjennomføres personalmøter og stuemøter hver tredje uke.
- Det gjennomføres en til to medarbeidersamtaler i løpet av året.

8. FORELDRESAMARBEID

UFORMELL KONTAKT

Et åpent og godt samarbeid mellom barnehagen og foreldre/foresatte er et viktig mål slik at barna får best mulig utbytte av barnehagetilbudet. Foreldrene er barnas nærmeste omsorgspersoner og kjenner barna best. Barnehagen er avhengige av et godt samarbeid for å gjøre en så god jobb som mulig. Ved levering og henting får foreldre, barn og personale daglig kontakt. Vi vektlegger en uformell tone. Foreldre som ikke møter styrer eller pedagogisk leder i løpet av dagen på grunn av deres arbeidstid, kan ta kontakt pr. telefon for samtale, eller be om en prat hvis det er ønskelig.

Informasjon blir sendt ut på e-post og Kidplan. Foreldre har tilgang til å medvirke gjennom å følge med, komme med innspill, samt at det gir et utgangspunkt for dialog med barna.

FORMELL KONTAKT

Det blir avholdt to foreldremøter i løpet av barnehageåret;

Foreldremøtet på høsten inneholder generell informasjon om nytt barnehageår. På dette møtet presenterer vi personalet og foreldre og det er valg av foredrerepresentanter.

Foreldremøtet på våren inneholder et felles temaarbeid. I samarbeid med SU kommer vi fram til hvilket tema vi ønsker å belyse på dette møtet.

Foreldresamarbeidet er på individnivå - med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå - gjennom foreldrerrådet og foreldreutvalget(SU)

Foreldrenes medvirkning forutsetter en god kommunikasjon og dialog mellom barnehagen og barnas hjem.

Det er foreldresamtaler gjennom hele barnehageåret:

- Oppstartsamtale for nye barn.
- Oppfølgingssamtale etter ca tre måneder.

- Obligatorisk ordinær foreldresamtale på høsten.
- Overgangssamtale barnehage-skole for Nordlys.
- Overgangsmøte fra Linerla til Lirypa før sommerferien.
- Ordinær foreldresamtale vår.

Samarbeidsutvalgets er et kontaktskapende og samordnende organ.

Samarbeidsutvalget (SU) består av to foreldre valgt av foreldrerådet, daglig leder, arbeidsgiverrepresentanter og barnehagens styreleder. SU skal godkjenne og fastsette årsplan jf. Barnehageloven §4. Samarbeidsutvalgets møter legges til barnehagens styremøter.

Barnehagens samarbeidsutvalg 2024/2025 består av:

- Foreldrerepresentant: Regine Boym Linerla
- Foreldrerepresentant: Aurora Dyrnes Lirypa
- Eierrepresentant: Ingrid Kvig-Jørgensen
- Ansattrepresentant: Øystein Gjønnes og Heidi T. Jensen
- Sekretær: Miriam S. Fagerli

EVALUERING

Evaluering er nødvendig for å kunne gjøre barnehagens innhold best mulig, og for å kunne ha forutsetninger for endring og utvikling. Evaluering skal sees i forhold til mål, det vi ønsker å oppnå for det enkelte barn og for barnegruppa i sin helhet. Foreldre vurderer sitt barns trivsel og utvikling, barnehagens innhold og arbeidet i barnehagen i forbindelse med foreldresamtaler, foreldremøter og samarbeidsutvalgsmøter (SU). Personalet observerer og evaluerer sitt daglige arbeid på personalmøter, i forbindelse med planleggingsdager og kontinuerlig gjennom samtaler.

LIKESTILLING OG LIKEVERD

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.» - (Rammeplan for barnehagen s.10)

Barnehagen jobber bevisst rundt likestilling av kjønn i barnegruppa. Vi reflekterer rundt hva dette betyr og hvilke konsekvenser dette får for det pedagogiske innholdet. Vi tar vare på og hensyn til alle barn uavhengig av kjønn, alder, funksjonsnivå, sosiale, etniske og kulturell bakgrunn og identitet.

10. TILVENNING

«Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.» (Barnehageloven § 2 barnehagens innhold, 3. ledd)

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre.» (Rammeplan s. 19)

Før oppstart i barnehagen gjennomføres det individuelle oppstartsamtaler. Her får foreldre og barn kjennskap til barnehagen. Vi gjennomgår barnehagens rutiner og forventninger til oppstarten.

Når barnet starter i barnehagen legger vi til rette for tilvenning slik at gode relasjoner skapes mellom barnet og personalet. Vi vektlegger å gi barna nærhet, være en trygg base for dem og å se behovene til både enkeltbarn og hele barnegruppa.

I tilvenningsperioden vil det være en nær voksen for hvert enkelt barn. Dette betyr ikke at ingen andre skal ta seg av barnet, men at barnet skal ha en som det kan knytte seg ekstra til i starten når ting er nytt og utrygt. Store deler av tilvenningen foregår ute i barnehagen. Det er viktig at barnet har med klær til all slags vær.

Ved behov kan det være nødvendig med mer enn tre tilvenningsdager. Dette avtales med pedagogiske ledere.

Overganger skjer også innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personalet når de skal gå fra Linerla til Lirypa (RP-17).

11. DANNING

«Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen.» (Rammeplan s. 21).

Danning handler om at barnet utvikler seg selv i samspill med andre mennesker og med omgivelsene. Barna påvirker hverandre og blir påvirket av det miljøet de er i. Ifølge rammeplanen er danning en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Danning er å representere et syn på barn hvor barnet blir sett på som likeverdig. Barn har rett til å bli sett, hørt og verdsatt, men må samtidig forholde seg til andres rett til det samme. Dette er viktig også med tanke på forebygging av mobbing.

FOREBYGGING MOT MOBBING

Mobbing i barnehage kan komme til uttrykk gjennom utestengelse fra lek og ordbruk og handlinger mellom barna. Vi er oppmerksomme på dette og har nulltoleranse for mobbing.

Vi jobber systematisk forebyggende mot mobbing gjennom at vi:

- Har vennskap som undertema gjennom hele året.
- Verdikort for vennskap, følelser og lek.
- Egne vennskapssanger.

Vi ønsker å forhindre mobbing og skape et trygt miljø for barna med aktive og tydelige voksne:

- Som er sitt ansvar bevisst når det gjelder å forebygge og slå ned på mobbing (nulltoleranse)
- Som skaper et barnehagemiljø der barn og voksen møtes med varme, annerkjennelse og oppmuntring der de opplever seg selv som respektert og verdifulle.
- Som jobber målbevisst med sosial kompetanse (selvhevdelse, empati, og rolletaking, positiv sosial adferd, selvkontroll, lek, glede og humor).

- Som går aktivt inn i situasjoner med frilek der det oppdages uheldige maktmønstre for å inspirere til variasjon og nye impulser i forhold til leken.
- Som samtaler med barn i smågrupper om hvordan de har det i barnehagen.
- Som roser barna og gir positive signaler.

BARNAS BEHOV FOR OMSORG

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve og bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Personalet skal

- Ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.

- Møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn.
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til seg selv å kunne ta imot omsorg.
- Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.

12. BARNES MEDVIRKNING

«Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Barnets synspunkt skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet» (Barnehageloven § 3)

I Vågønes musikk og friluftsbarnehage ønsker vi å innby til medvirkning gjennom å ta tak i det barna er opptatt av, både gjennom året og i her og nå-situasjoner. Barns alder og funksjonsnivå er med og styrer hvordan retten til medvirkning praktiseres.

Siden vi er en to-avdelingsbarnehage blir det litt forskjellig hvordan dette praktiseres. På Linerla må personalet prøve å lytte og tolke kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk. Gjennom en slik praksis gis de minste barna mulighet til å kunne påvirke sin egen hverdag i barnehagen. Etter hvert som barna blir eldre, må personalet være observante

i forhold til deres verbale språk. Det må legges til rette for tid og rom til å lytte og til samtaler. Slik gis også de eldste barna gode muligheter til å kunne påvirke sin egen hverdag i barnehagen. Medvirkning kan for eksempel skje i alle hverdags situasjoner i en barnehagedag.

Hvordan jobber vi med barns medvirkning:

- Observerer og lytte til hva barna er opptatt av.
- Barna er med på å planlegge tur og ha ansvar for egen tursekk.
- Barna er med på å planlegge sommershow.
- Legger til rette for samtaler med barna.

13. PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

«Alle barn i barnehagen har rett til et trygt og godt barnehagemiljø.»

Rammeplan for barnehager legger grunnlag for hvordan barnehagen gjennomfører aktiviteter for å ivareta barns psykososiale miljø.

Disse er nedfelt i barnehagens årsplan.

Tema fra Rammeplanen som vi jobber med gjennom hele barnehageåret er:

- Gode vilkår for lek, vennskap og felleskap inne og ute
- Mangfold og gjensidig respekt
- Motarbeide mobbing og krenkende adferd

Barnehageloven sier at barnehagen skal jobbe systematisk og aktivt for å utvikle sosial kompetanse og for å forhindre utestengning eller mobbing. Det skal skapes et trygt miljø for alle barna i barnehagen med oppvakte og tydelige voksne.

14. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.» (Rammeplan s. 47)

Rammeplanen har satt opp mål innenfor ulike fagområder. Dette klargjør hva barnet skal ha erfart gjennom sine år i barnehagen. Det er også et arbeidsverktøy for personalet og sier noe om hva personalet må tilrettelegge for i barnehagen.

Etikk, religion og filosofi

Dette fagområdet omhandler barnas utvikling av identitet og kulturell tilhørighet gjennom samspill med mennesker.

Etikken kommer frem i de verdier vi formidler og de holdninger vi har, og vi voksne er viktige rollemodeller. Vi oppfordrer barna til å ordne opp i uoverensstemmelser og konflikter seg imellom med å snakke sammen om det som har hendt. Vi er til stede for å hjelpe dem på vei i prosessen der det trengs. Det er viktig at barna lærer seg gode konfliktløsningsmetoder.

Religion er i utgangspunktet ikke tema i vår barnehage siden vi har reservert oss fra § 1, andre ledd i Lov om barnehage.

Temaet behandles likevel ved de store høytidene ved at vi forteller barna enkelt hvorfor vi markerer. Vi synes det er naturlig at barna får vite bakgrunn for høytidene, og at vi kan være med på å videreføre gamle tradisjoner. Vi prøver etter beste evne å svare på barnas spørsmål når de bringer dem på banen og møter barnas spørsmål og undring med alvor og respekt.

Eksempler på hva vi gjør:

- *Vi markerer jul og påske*
- *Har faste tradisjoner for barnehagen*
- *Jobber med konfliktløsning*
- *Gir rom for undring*

Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til at barna møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Vi skal legge vekt på å styrke kunnskapen om og tilknytning til nærmiljøet og byen vår. Barnehagen skal bidra til større forståelse for det samfunnet vi lever i, og at alle er verdifulle og viktige for fellesskapet. Ved å ta hyppige turer ut av barnehagen blir barna en aktiv del av samfunnet rundt dem. Barnehagen skal gi barna kjennskap til samisk språk, kultur og tradisjon.

Eksempler på hva vi gjør:

- *Faste turdager med aldersbestemte grupper. Vi benytter oss mye av Maskinisten som ligger i vårt nærmiljø.*
- *Besøker 4H-gården, Flymuseet, Stormen bibliotek, Nord Universitet.*
- *Inviterer til diverse arrangementer i barnehagen.*
- *Vi legger til rette for å ha samisk innhold hele året. For eksempel gjennom årshjul med de samiske årstidene og bruk av samisk musikk.*

Kunst, kultur og kreativitet

Barnehagen må gi barn mulighet til å oppleve kunst og kultur, og uttrykke seg estetisk. Dette gjør vi gjennom musikk, bevegelse, forming, drama, språk, litteratur og film. Barnas skapende virksomhet har alltid hatt en bred plass i barnehagen. Gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna får utvikle en skapende

fantasi og kreativitet, utvikle varierte uttrykk. Dessuten utvikles det også følsomhet, lytteevne og iakttagelsesevne gjennom allsidige møter med kultur og kunst.

Eksempler på hva vi gjør.

- *Bruke naturelementer som tre, ull, skinn og horn (duodji) i barnas skapende virksomhet*
- *Lage nye referanseområder og bruke eksisterende områder.*
- *Hvilestund inne/ute med høytlesning eller lydbøker*
- *Daglig bruk av sang og musikk*
- *Barnehagens årlige sommershow*

Kommunikasjon, språk og tekst

Dette fagområdet behandler tilegnelsen av det verbale og skriftlige språket som er et helt sentralt område i barnas utvikling. Det viktigste middelet i denne forbindelsen er oss selv. Det er gjennom vår bruk av språket at barna utvikler sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer. Vi prøver å være lydhøre for hva barna har å si, og hjelpe dem hvis det er vanskelig. Barna lærer også språk gjennom å bli lest og sunget for. Vi ønsker å skape et språkstimulerende miljø for alle barna, der barna også møter symboler som tall og bokstaver i daglige sammenhenger.

Eksempler på hva vi gjør:

- *Samlingsstund med historier, sanger, rim og regler.*
- *Bokstaver, tall og telling inne og ute.*
- *Synliggjør samisk kultur og det kulturelle mangfoldet i barnehagen*

Natur, miljø og teknologi

Naturen gir rom for et mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Den gir store muligheter for lek og læring ligger i utemiljø og nære naturområder. Erfaringer og opplevelser knyttet til friluft aktiviteter året rundt er viktig for alle alderstrinn. Både når det gjelder barnas totalutvikling og med tanke på å fremme kunnskap og holdninger til natur og miljø. Vi legger vekt på å oppleve og utforske naturen sammen. Gjennom friluftslivets aktiviteter kan vi hente naturen tilbake til barnehagen ved å finne naturmateriale som kan brukes i lek og til forming. Vi skal også gi erfaring i hvordan teknologi og redskaper kan brukes i leken og hverdagslivet.

Eksempler på hva vi gjør:

- *Faste turdager i nærmiljøet.*
- *Utestua, Karstenstua og Petrastua, Nordlyslavvoen og Gamma.*
- *Vår egen grønnsakshage i barnehagen.*
- *Bærbusker i Árran.*

- *Bruk av pedagogisk materiell via internett, for eksempel Salaby og NRK Super.*
- *Jakttur med Nordlysgruppa på høsten.*

Kropp, bevegelse, mat og helse

Dette fagområdet omhandler grunnleggende erfaringer, ferdigheter, kunnskaper og holdninger som barn tilegner seg ved bruk av kroppen sin. De beste erfaringene gjør barna gjennom grovmotoriske og finmotoriske aktiviteter. Variert fysisk aktivitet både ute og inne er av stor betydning for barnas utvikling. Vi ønsker også å gi barna gode opplevelser med diverse former for friluftsliv til alle årstider. Barnehagen bidrar til at alle barna får gode vaner når det gjelder helse og hygiene. Barna får servert variert, sunn og god mat, frukt og grønnsaker, melk og vann. Barnehagen følger de nasjonale retningslinjer for mat og måltid i barnehagen:

<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/retningslinjer-for-mat-og-maltider-i-barnehagen>

Eksempler på hva vi gjør:

- *Turdager i variert terreng*
- *Sangleker og hinderløyper*
- *Formingsaktiviteter*

- *Smøre mat selv i barnehagen og fokus på sunn mat*
- *Ute hver dag hele året!*

Antall, rom og form

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og er på jakt etter sammenhenger. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse med utgangspunkt i interesser og uttrykksformer.

Eksempler på hva vi gjør:

- *Brettspill og kortspill*
- *Konstruksjonsleker*
- *Bruke naturen*
- *Sortering av leker og gjenstander*

15. DAGSRYTME OG UKEPLAN

Dette er et utgangspunkt for dagen vår. Dagsrytmen er med på å gi dagen struktur, samt å gi små og store trygghet i hverdagen. Vi vil kunne oppleve endringer i disse rammene, og er åpne for det.

DAGSRYTME LIRYPA	DAGSRYTME LINERLA
<p><u>07.15</u> Barnehagen åpner. Håndvask ved levering. Fra 1. april til 1. november har Lirypa Utestart. Frokost for de som ønsker det i Utestua. Barna møter ferdig påkledd med klær etter vær. Fra 1. november til 1. april har Lirypa innestart mandag, tirsdag, torsdag og fredag. Frokost serveres inne. Onsdager er det utestart med frokost i Utestua.</p> <p><u>08.30</u> Frokosten er over. Påkledning for turgruppe starter.</p>	<p><u>07.15</u> Barnehagen åpner. Håndvask ved levering. Fra slutten av mai til 1.oktober har Linerla utestart. Frokost for de som ønsker i Utestua. Barna møter ferdig påkledd med klær etter vær. Fra 1. oktober er det innestart.</p> <p><u>08.30</u> Frokosten er over.</p> <p><u>09.00</u> Frilek ute/inne/ tur.</p>

09.30

Tur Nordlysgrupper, - mandager.

Tur Stormgrupper, - tirsdager.

Tur Myrullgrupper, - torsdag

10.00

Aktiviteter og lek inne eller ute. Felles samlingsstund ute/inne med Linerla på fredager.

11/11.30

Lunsj. Fredager er det ostesmørbrød.

14.00

2. måltid. Vi spiser brødmatt og frukt.

14.30

Ryddetid

15.00

Frilek ute/inne.

16.30:

Barnehagen stenger.

Tur Humlegrupper - tirsdager. Gruppen deles i to med tur annehver tirsdag.

10.00

Felles samlingsstund ute/inne sammen med Lirypa på fredager.

10.30

Lunsj. Fredager er det ostesmørbrød.

11.00

Vi begynner å legge de som skal sove. Frilek inne / ute for de som er våken.

Ca.13.30

2. måltid. Vi spiser brødmatt og frukt.

14.30

Ryddetid/stell

15.00

Frilek ute/ inne

16.30: Barnehagen stenger.

16. BARNEHAGE - SKOLE

Rammeplan:

- Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt SFO.
- Barnehagen og skolen har et felles ansvar for at barn kan møte ulikhetene med nysgjerrighet og tillit til egne forutsetninger. Det må legges til rette for at barn kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehage og skole.

De syv fagområdene som er beskrevet i rammeplanen, er i stor grad de samme områdene som barna senere møter som fag i skolen. Gjennom å jobbe aktivt med fagområdene i barnehagen er dette med å bidra til kunnskap, erfaringer og positive opplevelser. Dette er med på å motivere til å lære mer, noe som er viktig for å sikre kontinuitet og sammenheng i grunnskolen.

I Vågønes musikk og friluftsbarnhage jobber vi med overgangen slik:

- Egen gruppe for de som skal begynne på skolen (Nordlysgruppa)
- Trafikksikker opplæring for barna i barnehagen.
- Jakttur til Saltfjellet med Nordlysgruppa
- Tur til Klatrehallen med Nordlysgruppa
- Tur til Keiservarden med Nordlysgruppa.
- Barn ekstra behov har overgangsmøte der barnehage, foreldre og skolen deltar.
- Barnesamtale i forkant av overgangssamtale.
- Pedagoger har overgangssamtale med foreldre.
- Barnehagen innkalles til overgangsmøte med skole. Besøk i barnehagen fra skolene.
- Nordlysgruppa har fokus på selvstendighet, mestring og ansvarlighet, for eksempel ved toalettbesøk, påkledning og ansvar for sine eiendeler.
- Overgang fra Linerla(småbarnsavdeling) til Lirypa (Storbarnsavdeling) skjer i august når nytt barnehageår starter.

17.VÅRE SAMARBEIDSPARTNERE

Kommunen har ansvar for at de ulike tjenestene for barnefamiliene er godt koordinert. For at barna og foreldre skal få et mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at barnehagen samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen. Tverrfaglighet og helhetlig tenkning bør derfor stå sentralt. Både foreldre og barnehage kan ha behov for å samarbeide med ulike hjelpeinstanser. Ved samarbeid må bestemmelse om taushets- og opplysningsplikt i barnehageloven og annet regelverk overholdes.

LAVTERSKELTILBUDET FAGTEAMET- BODØ KOMMUNE:

- Tilbudet innebærer at barnehagen vil få rask og relevant hjelp i små og store spørsmål som gjelder barns utvikling og barns behov for læring i barnehagen. Tilbudet skal være lett tilgjengelig, uten henvisning og uten lang saksbehandling.

RØNVIK FAMILIESENTER:

- Tilbyr foreldreveiledning og det er mulig å be om individuell veiledning eller å være med på et kurs.

BARNEVERN:

- Er vi bekymret for omsorgen rundt barnet har barnehagen plikt å melde til barnevernet, barnehagen vil informere foreldrene.
- Ved mistanke om vold og seksuelle overgrep melder barnehagen bekymring uten å informere foresatte.

BARNEHAGEMYNDIGHET BODØ KOMMUNE:

- Daglig leder er på ledermøter i regi av Bodø kommunen.
- Barnehageopptaket vårt er i samråd med Bodø kommune.

PEDAGOGISK PSYKOLOGISK TJENESTE (PPT):

- Barnehagen melder bekymring først til foreldrene. Ser barnehagen behov for hjelp tar vi kontakt med PPT i samråd med foreldrene.
- PPT kan komme med veiledning til personalet og kan observere enkelt barn og gruppe.

GRUNNSKOLENE I BODØ KOMMUNE

- Barnehagen informerer skolen om barn har ekstra behov.
- Overgangspapirer sendes til skolen på våren.
- Ved behov har barnehagen overgangsmøte med skolen før skolestart.

UTDANNINGSINSTITUSJONER: NORD UIN OG UNGDOMSSKOLE

- Vi tar imot studenter fra Nord UIN.
- Vi tar imot ungdomsskoleelever i praksis.

NAV, FREM OG FLYKNINGEKONTORET

- Ved forespørsel fra Nav og Frem kan vi ta imot personer som trenger arbeidsavklaring i perioder.
- Ved forespørsel fra Flykningekontoret tar vi imot personer som trenger språkopplæring.

Prosjekt: Barnas verneombud

Vi har deltatt i pilotprosjektet» Barnas verneombud» i samarbeid med Bodø kommune, Private barnehagers landsforbund og Stine Sofie Stiftelsen.

Vi deltar videre på BVO-dager (Barnas verneombudsdager) en gang i året.

Det er daglig leder og barnas verneombud som har deltatt i prosjektet

Vågønesboka og årplanlegging blir utdelt på oppstartsamtalen

18. COVID 19

Vi fortsetter med håndvask!

Alle barn skal vaske hendene med såpe ved levering.

Ingen syke barn skal leveres i barnehagen.

- Barnehagen har beredskapsplan klar om vi skulle komme på gult eller rødt nivå. Planen er godkjent i SU 19.okt-2021
- Barnehagen har driftet på grønt nivå siden oktober-2022.

Utviklingsplan ligger som eget dokument på barnehagens nettside

Årsplan er godkjent i barnehagens Samarbeidsutvalg 22.oktober 2024.

Månedene fra høstvinter til og med vårvinter starter vi dagene inne i barnehagen med frokost på kjøkkenet, og tilrettelegging for lek og aktiviteter før lunsj. Vi spiser lunsj i utestua.
Turdager går som vanlig. Onsdager er fast utedag med utestart. Fredager kan startes ute etter avtale, f.eks VM på ski, ferskfeskfredag, hoppefredag

Vågønesloven:
Jeg deler. Jeg sier i fra når noe ikke er greit. Jeg hjelper andre. Jeg trøster. Jeg har lov til å bli sint. Jeg tar vare på naturen. Jeg er god mot alle, både mennesker, dyr og insekter.

Månedene fra vår til høst er det utestart med frokost og bål i utestua. Turdager går som vanlig.

En tur i Vågønes barnehage skal være preget av god tid uansett årstid og vær. Vi skal ha tid til å se og være i naturen.
Vi skal oppleve og iakta, være aktive og bruke god tid i naturen, for å forstå sammenhenger og utvikling holdninger (jfr. Naturtrappa).

Månedene fra høst til og med vår starter vi dagene inne i barnehagen med frokost på stua, og tilrettelegging for lek og aktiviteter før lunsj. Vi spiser lunsj i utestua. Etter frokost fordeler vi oss og starter dagens aktiviteter. Humlene har fast turdag. Marihøner har spontanturer.

Vågønesloven:
Jeg deler. Jeg sier i fra når noe ikke er greit. Jeg hjelper andre. Jeg trøster. Jeg har lov til å bli sint. Jeg tar vare på naturen. Jeg er god mot alle, både mennesker, dyr og insekter.

En tur i Vågønes barnehage skal være preget av god tid uansett årstid og vær. Vi skal ha tid til å se og være i naturen. Vi skal oppleve og iakttå, være aktive og bruke god tid i naturen, for å forstå sammenhenger og utvikling holdninger (jfr. Naturtrappa).

Månedene fra vår til høst er det utestart med frokost og bål i utestua. Ulike tema og aktiviteter.

Temaplan for årets måneder	Hendelser
August: Tilvenning og vennskap – hvordan få en venn?	Samlingsstunder, sangstunder og turgrupper
September: Tilvenning og vennskap	Friluftslivets uke, brannvern, innhøsting
Oktober: Høst og «Naturvakt med Ugleblikk»	Innestart Linerla, FN, høst, miljøvern og søppel
November: Fantasifull lek	Innestart Lirypa, juleforming
Desember: Adventsro og hygge	Adventstunder, luciakonsert, juleforming, nissefest
Januar: Vinter og snø	Solfest, mørketidsturer, Lirypas ukuleleskole.
Februar: Vinter og samisk kultur	Samefolkets dag, VM på ski, fastelavn/karneval/fargesprell
Mars: Vår og «nysgjerrigpermåned»	Påskeforming, Barnehagedagen, påskefrokost
April: Vår	Påske, planting/såing.
Mai: Sommershow	17. mai, øve til sommershow
Juni: Sommershow og sommer	Sommershow, fargefest/pridemarkering.
Juli: Sommersprell	Egen sommerplan